

گپ و گفتی کوتاه با مریم عرفانیان
نویسنده ۴ کتاب برای امام رضا (ع)

هیچ وقت به تکرار نرسیدم

مریم عرفانیان یکی از نویسندگان پرتلاش مشهودی است که بیشتر او را در عرصه ادبیات پایداری می‌شناسیم. او کارش را با نوشتن داستان کوتاه شروع کرد و هم‌اکنون ۵۴ کتاب چاپ شده دارد که ۴۸ عنوان آن‌ها درباره دفاع مقدس و ادبیات مقاومت است. «پاییز آن سال‌ها»، «روزهای فراموش نشدنی» (خاطرات زنان پشتیبان جنگ)، «دخیل» (مجموعه خاطرات شهدا درباره زیارت امام رضا^(ع)، «گرم‌ترین شب زمستانی»، «به وقت اردیبهشت»، «راهی برای رفتن»، «تا ابد با تو می‌مانم»، «روزهای لاچوردی» و «سروها ایستاده می‌مانند» از پرفروش‌ترین آثار اوست. در سال ۱۳۹۹ کتاب «تا ابد با تو می‌مانم» در دومین همایش ملی کتاب سال بانوان شایسته تقدیر شد.

شهربانو

۲۳ شهریور
۳۱ خرداد ۱۴۰۰
۱۰ ذی‌الحجه ۱۴۴۲ شماره ۳۲۱۴

(۶)

حمیده وحیدی
روزنامه‌نگار

چه شد که سراغ شفا یافتگان رفتید؟ سوژه کتاب «دخیل نگاهم را به ضریح تو بسته‌ام» را چه‌طور پیدا کردید؟

در سال‌های ۷۸ و ۷۹ مسئول مجله بین‌المللی زائر که آقای محمدی نام داشتند موضوع‌ها و سوژه‌هایی از شفا یافتگان را در اختیار من می‌گذاشتند تا به صورت داستان کوتاه بنویسم. این داستان‌ها همراه به صورت فارسی و انگلیسی در مجله زائر سال‌ها به چاپ می‌رسید.

با کمی بررسی می‌توان فهمید که راهتان را انتخاب کرده‌اید. این مسیر روشن و کار برای شهدا و اهل‌بیت (ع) تا چه اندازه روی زندگی‌تان اثر گذاشته است؟

با توجه به ارادتی که به شهدا و ائمه^(ع) پیدا کرده‌ام حضور معنوی آن‌ها را در زندگی احساس می‌کنم و حتی در بسیاری از مسائل از ائمه اطهار و شهدا کمک می‌خواهم. این دلگرمی به من امید و آرامش می‌دهد چنان‌که اگر بخواهم کتابی به صورت رمان معمولی یا داستان‌های فانتزی بنویسم دستم به قلم نمی‌آید.

آیا به تکرار نرسیدید و چه قدر مانده تا هنوز چیزهای تازه بنویسید؟

به یاری خدا هیچ وقت به تکرار نمی‌رسم چون دنبال موضوع‌هایی خاص هستم و سعی می‌کنم هر کتابم به لحاظ فرم و سبک نوشتار با کتاب قبل متفاوت باشد. آدم‌هایی که در دوران جنگ

هنگامه

چه قدر توانستید به ذائقه نسل جدید نزدیک شوید؟
ذائقه مخاطب شرط اصلی نوشتن یک اثر خوب است، مخصوصاً ذائقه نسل جدید. در دنیای مدرنی که بیشتر جوانان و نوجوانانش با فضای مجازی سروکار دارند، کتاب باید جای خودش را در دل مخاطب باز کند. برای همین کتاب‌هایم را قبل از چاپ به چند نفر نشان می‌دهم تا بخوانند. این‌طوری می‌فهمم از چه نکاتی خوششان آمده است و راضی هستند یا چه نکاتی را نقد می‌کنند. در این صورت اصلاح و بازنگری مطالب با توجه به ذائقه نسل جدید انجام می‌گیرد.

پیشنهادتان برای هم‌اندیشی در حوزه ادبیات رضوی چیست و چه گونه می‌توان از سایه‌سار حرم مطهر ارتباطات بیشتری بین بانوان هم‌اندیش ایجاد کرد؟

این هم‌اندیشی نیازمند تشکیل کارگروه‌های مختلف البته با حضور استادان مجرب در این زمینه است، از کارگروه روان‌شناسی گرفته تا کارگروه تولید محتوای با توجه به مصاحبه زائران و مجاوران و شیفتگان حضرت و منابع مختلف. خروجی چنین کارگروه‌هایی تولید کتاب، فیلم، سریال و... خواهد بود. ادبیات دینی خصوصاً ادبیات رضوی، سرشار از منابعی غنی برای نوشتن است و این مهم با سعی و تلاش یک گروه حرفه‌ای، آگاه و باتجربه حاصل می‌شود.

مکان بخشی از میراث هنری حرم است. در دل بنای حرم رضوی، موزه‌ای است که در آن آثار هنری مختلف از ادوار مختلف گردآوری شده است، از کاسه‌ای ایلخانی تا سنگاب وقف‌شده که همه آینه‌ای از هنرهایی چون خوش‌نویسی، حکاکی روی سنگ، منبت، معرق، سفالگری، دواتگری، مشبک‌کاری و... بخشی از این میراث را افرادی وقف موزه کرده‌اند اما بخشی یادگار حاکمان است. نسخه خطی شاهنامه بایسنقری از این آثار است. بایسنقر میرزا فرزند شاه‌رخ بوده که خود دستی توانمند در خوشنویسی داشته است. از دیگر آثار تاریخی هنری حرم، نسخه‌های خطی کتابخانه سلطنتی صفویان است که نادرشاه افشار پس از فتح اصفهان از دست افغان‌ها حدود ۷۰۰ نسخه را به حرم منتقل کرد. از دیگر یادگارهای نادر در حرم، سنگاب مرمرینی است که نادرشاه پس از فتح هرات آن را به غنیمت می‌گیرد و وسط صحن کهنه می‌گذارند.

به خلق اثری والا از مظهر هنر اسلامی زده‌اند. پای به ایوان سنگی مسجد که می‌گذاری، آجرهای لعاب‌دار و کاش‌های معرق را می‌بینی که با رنگ‌های آبی لاچوردی، آبی فیروزه‌ای، زرد و زعفرانی رنگین شده است. نقوش هندسی و اسلیمی روی کاشی‌های معرق نمادی از یکتایی خداست. در بخش جنوبی مسجد در کنار محراب، منبری معروف به منبر صاحب‌الزمان قرار دارد. این منبر بلند که به دستور فتح‌علی خان قاجار ساخته شده است، نمایی کامل از هنر منبت‌کاری با چوب گردو و گلابی است. این منبر دارای ۲ لنگه در چوبی است برای پای نهادن به پله‌ها و در نهایت زیبایی خلق شده‌اند. این مسجد گنبدی دارد که در درون خود پر از نقش و نگار است که نقوش در کنار مقرنس‌ها مجموعه هنری مسجد را به کمال می‌رساند. هر نقش نمادی از رسیدن به معبود و از بیرون به درون و از کثرت به وحدت رسیدن است. این

گام‌ها آهسته‌تر می‌شوند که ناگاه خود راپشت ضریح طلا می‌بینی. نقوش روی ضریح پر از جلوه‌گری است. اینکه هنر دست مخلوق است. احسنت بر خالق آن دست هنرمند! اینجا است که سکوت در قلبت می‌پیچد و بغض در گلو می‌ترکد. سرتاسر حرم امام رضا^(ع) پر از هنر دست هنرمندان است، در دل این مکان نورانی چندین میراث هنری قرار دارد که ارزش هنری و فرهنگی مکان را نمایان‌تر می‌کند. یکی از مهم‌ترین این میراث به دوران تیموری برمی‌گردد. چون شاه‌رخ بر سر حکمرانی تیموریان می‌نشاند، حاکمان هنردوست تیموری دستور ساخت بناهایی زیبا را می‌دهند یکی از این بناها مسجد گوهرشاد آغا است که در مجموعه حرم مطهر رضوی قرار دارد. این بنا به دستور همسر شاه‌رخ، گوهرشاد بیگم، ساخته می‌شود. گویند معماران و دست‌اندرکاران بنا روز را به روزه‌داری و شب را به خواندن نماز شب می‌گذرانند و این چنین دست

سنگ

نقشه زمانی
کارشناس ارشد
نقوش هنر

تصویرهایی بی‌مانند از جلوه‌های هنر در حرم

حضرت با هنر اسلامی عجین است. از همان بدو ورود، کاشی‌های لعاب‌دار هدایتگر چشم به جلوه‌های هنری حرم می‌شوند و قدم که برداری، از پنجره فولاد تا آینه کاری‌ها، همه تو را به درونت می‌برند تا نجوا کنی با حضرت حق.

حرم امام رضا^(ع) مأمن عاشقان اهل‌بیت بوده است و هست و آن چنان کرامت حضرت بر همگان هویدا گشته که محال است کسی پای در مشهد بگذارد و به زیارت امام مهربانی‌ها نیاید. سرتاسر مجموعه بنای حرم